

Zpráva o vnějším hodnocení

Pražské vysoké školy psychosociálních studií, s.r.o.

Úvod

Národní akreditační úřad pro vysoké školství (dále jen NAÚ) na zasedání Rady NAÚ č. 1/2023 konaném dne 19. ledna 2023 usnesením č. 34/2023 zahájil vnější hodnocení vzdělávací, tvůrčí a s nimi související činnosti Pražské vysoké školy psychosociálních studií, s.r.o., (dále jen PVŠPS), dle § 84 odst. 2 písm. b) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Předseda NAÚ jmenoval s účinností od 6. května 2023 pro přípravu zprávy o vnějším hodnocení PVŠPS hodnotící komisi ve složení:

- prof. PhDr. PaedDr. Miloň Potměšil, Ph.D., Ph.D., – předseda,
- doc. PhDr., Kateřina Kubalčíková, Ph.D. – místopředsedkyně,
- Mgr. et Mgr. Marta Kolaříková Ph.D.,
- doc. PhDr. PaedDr. Anna Kucharská, Ph.D.,
- doc. PhDr. Pavel Kuchař, CSc.,
- PhDr. Daniela Květenská, Ph.D.,
- Mgr. Monika Vodová – studentka.

Zprávu o vnějším hodnocení připravila hodnotící komise v souladu s Metodickou pomůckou NAÚ pro vnější hodnocení vysokých škol č. 19/2022. Vnější hodnocení proběhlo v následující podobě:

- seznámení se s poskytnutými materiály (září – říjen 2023),
- návštěva pracoviště PVŠPS pěti členy hodnotící komise (16. října 2023),
- zpracování zprávy o vnějším hodnocení (říjen 2023 – leden 2024).

Návštěvy PVŠPS se zúčastnili prof. PhDr. PaedDr. Miloň Potměšil, Ph.D. Ph.D., Mgr. et Mgr. Marta Kolaříková, Ph.D., doc. PhDr. PaedDr. Anna Kucharská, Ph.D., doc. PhDr. Pavel Kuchař, CSc., PhDr. Daniela Květenská, Ph.D., a zástupce kanceláře NAÚ.

Programem návštěvy byla diskuse s vedením PVŠPS, studenty PVŠPS a dalšími zaměstnanci PVŠPS, namátková kontrola závěrečných kvalifikačních prací, protokolů ze státních závěrečných zkoušek a studijní dokumentace a prohlídka prostor PVŠPS.

1 Základní charakteristika vysoké školy

1.1 Základní struktura a postavení vysoké školy

PVŠPS je soukromá vysoká škola, která získala státní souhlas k působení jako soukromá vysoká škola v roce 2001. Současná podoba vnitřních předpisů, která reflektuje změny v zákoně o vysokých školách přijaté novelou zákona v roce 2016, byla na MŠMT zaregistrována 7.8.2017. Dostupný statut jasně vymezuje rozsah a obsah působnosti i nabízených služeb. Orgány samosprávy s jasně vymezenými pravomocemi jsou valná hromada, rektor, akademická rada, rada pro vnitřní hodnocení a disciplinární komise. Školu dále řídí prorektor pro studium, celoživotní vzdělávání a pro vědu a výzkum. Organizační tým školy doplňuje kancléř a tajemník. Všechny běžné dokumenty pro fungování školy jsou veřejně dostupné.

PVŠPS nabízí vzdělávání ve studijních programech zaměřených na problematiku sociální práce a psychologie. Mimo tyto programy škola nabízí sebezkušenostní výcviky psychodynamické a daseinanalytické a kurzy pro pracovníky v sociálních službách, pro dopravní psychology a psychology ve zdravotnictví.

Jednou z výhod PVŠPS je atmosféra školy, která je velmi vstřícná vůči studentům. Škola zjevně, byť soukromá, neusiluje o velké počty studentů s cílem co nejvyšší ekonomické efektivity. Z předložených materiálů je zároveň zřejmé, že škola dbá na výběr uchazečů v rámci přijímacího řízení do bakalářského i magisterského studijního programu a tím si zajišťuje udržení odpovídající kvality studentů. O tom svědčí nejen přehled počtů uchazečů a přijatých studentů, ale také nízké počty neúspěšných studentů v uplynulých ročnících od 2019/20. Jako součást návštěvy školy byly mimo jiné zorganizovány rozhovory se studenty bakalářských a magisterských programů. V průběhu rozhovorů bylo zřejmé, že studenti mají své funkční zastoupení v orgánech školy a případné obtíže nebo potřebné modifikace jsou řešeny po dohodě mezi studenty a zástupci vysoké školy.

PVŠPS se z výše uvedených důvodů jeví jako vcelku stabilní, umožňující uspokojovat poptávku zájemců o studium obou oborů jak v současnosti, tak v budoucnosti.

1.2 Naplňování cílů, mise a strategických dokumentů vysoké školy

Strategický plán školy je veřejně dostupný a odpovídá zaměření vzdělávací a tvůrčí činnosti vysoké školy, její velikosti a typu. Strategický záměr školy je sestaven s odvoláním na znění Strategického záměru MŠMT pro oblast vysokých škol na období od roku 2021 a systematizován podle šesti základních prioritních cílů, kterými jsou: 1. Rozvíjet kompetence přímo relevantní pro život a praxi v 21. století; 2. Zlepšit dostupnost a relevanci flexibilních forem vzdělávání; 3. Zvýšit efektivitu a kvalitu doktorského studia; 4. Posilovat strategické řízení a efektivní využívání kapacit v oblasti výzkumu a vývoje na vysokých školách; 5. Budovat kapacity pro strategické řízení vysokého školství; 6. Snížit administrativní zatížení pracovníků vysokých škol, aby se mohli naplno věnovat svému poslání učitelů. Výroční zpráva za rok 2022 poskytuje dostatek informací o fungování školy a zároveň uvádí i kritická místa a reflexi studentů. Reflexe studentů je součástí pravidelných setkání s učiteli.

V kontextu výše uvedeného se koncepce školy jeví jako odpovídající jak cílům školy, tak poptávce po studiu obou zmíněných oborů. Je ovšem otázkou, do jaké míry bude možné tuto koncepci realizovat při současném personálním obsazení, pro které je typický velice vysoký počet přednášejících mimo pracovní poměr.

2 Vědecká a výzkumná a další tvůrčí činnost

2.1 Hodnocení grantové činnosti

Vědecká a grantová činnost školy je na dobré úrovni. V současnosti je pracoviště příjemcem projektu GAČR Kognitivní superaging u fyzicky aktivních žen (COSACTIW) řešeného v období 1. 4. 2022 do 31. 12. 2024. Od roku 2015 funguje ve škole interní grantová agentura, která vyhlašuje možnosti pro podání projektů studenty nebo pedagogy školy. V posledních pěti letech (2018-2020) byl na PVŠPS řešen i jiný projekt GAČR, Emoční kreativita a kognitivní deficit u seniorů. Od roku 2009 bylo na PVŠPS samostatně či ve spolupráci s jinou vysokou školou řešeno celkem 5 externích projektů (4x GAČR a 1x TAČR). Granty jsou vykázány ve vztahu ke všem čtyřem realizovaným programům. PVŠPS reaguje na výzvy a podává projekty GAČR a TAČR

Viditelně v uplynulých 4 letech došlo k posílení vědeckovýzkumné činnosti díky nástupu PhDr. Hany Georgi, Ph.D., s h-indexem 15, která publikuje v impaktovaných časopisech a je řešitelkou aktuálního GAČR COSACTIW.

Velmi pozitivně lze hodnotit ve vědecko-výzkumné oblasti zařazení PVŠPS na Seznam výzkumných organizací (2021), stejně tak jako úspěšnost vkládaných výsledků dle M17+ v Modulech 1 a 2.

Příkladem další spolupráce v oblasti tvůrčí činnosti je připojení se k mezinárodnímu projektu Psychological Early Intervention (2020-1-PL01-KA202-082075) jako Associated Partner. PVŠPS se zapojuje do tvůrčí činnosti ve spolupráci s dalšími vysokými školami, např. s Fakultou tělesné výchovy a sportu, Filozofickou fakultou a lékařskými fakultami Univerzity Karlovy, s Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích ad., a také ve spolupráci s praxí, přičemž nejvýznamnější je zřejmě spolupráce s Psychosomatickou a psychotherapeutickou klinikou ESET. Mezi další aktivity podporující vědu na PVŠPS lze uvést organizování vědeckých seminářů a konferencí.

2.2 Hodnocení podpory vědecké a výzkumné činnosti ze strany vysoké školy

Vysoká škola si uvědomuje aktuální situaci, své interní zdroje věnuje mj. také na podporu otevřené vědy a je ochotna pracovníkům hradit poplatky spojené se zveřejňováním prostřednictvím Open Access v časopisech indexovaných na Web of Science. Současně podporuje studenty v aktivní účasti na konferencích, oceňuje nejlepší diplomové práce, oslovuje studenty pro zapojení se do výzkumů.

Podpora vědecké a výzkumné činnosti začíná u spolupráce studentů a pedagogů. Ve formě kvalifikačních prací se účastní studenti vědeckých aktivit pedagogů. Další nabídky zapojení se do vědecké a výzkumné činnosti mají formu výzev interní grantové agentury školy. Interní semináře jsou formou podpory pro vědecké a výzkumné aktivity pro pedagogy a studenty. Výstupy, které jsou dohledatelné, jsou na standardní úrovni a pokud byly dostupné, nebyly problémy s afiliací.

Při návštěvě na místě vyplynulo, že v rámci interní grantové soutěže jsou podány dva projekty ročně, což jistě do budoucna může mít pozitivní dopad na vědecko-výzkumné výsledky. Současně fungující etická komise je dobrým nástrojem pro kvalitu zpracovávaných výzkumů.

Publikační výstupy pracovníků jsou dle směrnice rektora odměňovány, stejně je tomu v případě soutěže o nejlepší diplomovou práci studentů.

Při podrobném sledování aktivit, do nichž se vysoká škola zapojuje v rámci vědeckých konferencí, standardizací apod., hodnotící komise konstatuje, že vědecká a výzkumná činnost PVŠPS odpovídá odbornému zaměření vysoké školy i její velikosti a do budoucna lze oprávněně očekávat další rozvoj vědecko-výzkumné činnosti včetně zapojení studentů, který bude příznivě ovlivňovat aktuálně řešené otázky oborů psychologie, psychoterapie i sociální práce.

3 Akreditované studijní programy a vzdělávací činnost

3.1 Přehled uskutečňovaných studijních programů

PVŠPS uskutečňuje vzdělávací činnost již více než dvacet let. V současné době PVŠPS uskutečňuje bakalářský a navazující magisterský program Psychologie (současná akreditace od r. 2020) v prezenční formě studia a bakalářský (od r. 2020) a navazující magisterský (od r. 2021) program Sociální práce se zaměřením na komunikaci a aplikovanou psychoterapii v kombinované formě studia. Tyto studijní programy navazují na akreditace studijních programů se studijními obory, v nichž dokončují studium poslední studenti a jejichž akreditace končí, v souladu s přechodnými ustanovením zákona o vysokých školách, 31. prosince 2024. Ve studijních programech zaměřených na sociální práci studovalo v r. 2022/23 celkem 185 studentů (v r. 2020/21 124), ve studijních programech zaměřených na psychologii 206 studentů (v r. 2020 199). Počty nově přijímaných studentů jsou více méně stabilní (v r. 2022 do bakalářských programů bylo zapsaných nových studentů 66, v r. 2020 63, do magisterských programů v r. 2022 bylo zapsaných 78, v r. 2020, kdy byla ovšem pouze psychologie, 25).

3.2 Studijní programy Psychologie

Studijní plán bakalářského studia Psychologie je koncipován v souladu s principy EuroPsy, které doporučují trajektorii prvního a druhého stupně profesní přípravy psychologa z hlediska obsahů předmětů ve studijních plánech. Ve studijním plánu bakalářského studia najdeme očekávané oborové předměty vztažené k jednotlivým psychologickým disciplínám a oblastem

psychologické praxe, předměty vztažené k metodologii výzkumu a teorii výzkumných technik (včetně sběru a zpracování výzkumných dat), akademickým dovednostem i širšímu vědnímu základu (filozofie, sociologie aj.). Velký důraz je kladen na reflektovanou a sebezkušenostní praxi, která je realizována v každém roce studia a umožňuje postupný akademický a profesní rozvoj. Principům EuroPsy bohatě odpovídá rozsah praxe (400 hodin na pracovištích psychologické praxe, 15-30 kreditů) za oba stupně studia. Zajištěna je i výuka cizího jazyka.

Celkově se jedná o čtyři desítky povinných předmětů s celkovým rozsahem 174 kreditů. Kreditové ohodnocení se pohybuje mezi 2 až 18 kredity (vyšší kreditového ohodnocení se týká právě předmětů praxe a sebezkušenostních aktivit).

Hodnoticí komise v této souvislosti doporučuje zvážit, zda by studijní plán neměl umožňovat větší specializaci, např. vyšším rozsahem povinně volitelných předmětů, v současném pojetí plánu si studenti vybírají předměty pouze v rozsahu 6 kreditů (což jsou 2 předměty za 3 roky studia).

Státní zkouška je u bakalářského studijního programu tvořena ze tří povinných částí (obecná psychologie, vývojová psychologie, sociální psychologie) a jedné volitelné části (zdravotní psychologie, základy psychopatologie, základy psychoterapie a poradenství), s doprovodnou obhajobou bakalářské práce. Skladba státních zkoušek odpovídá běžnému standardu v ČR.

Studijní plán navazujícího magisterského studia obsahuje 22 povinných předmětů (108 kreditů). V tomto stupni studia je již vyšší míra specializace – studenti si volí 3-4 předměty z nabídky 9 předmětů, celkem za 12 kreditů (což je 10 %). Ve skupině volitelných předmětů je nabízena výuka v cizím jazyce (angličtině). Skladba studijních předmětů je odpovídající doporučení EuroPsy (obor – metodologie a výzkum – praxe – širší základ), s důrazem na aplikační oblasti psychologické praxe. Zařazeny jsou však i předměty základních teoretických psychologických disciplín, které byly obsaženy ve studijním plánu bakalářského studia. Je však zřejmé, že se jedná o rozšíření obsahů předmětů (např. Aktuální pokroky v obecné psychologii, Aktuální pokroky ve vývojové psychologii, aj.).

Akreditace studijního programu byla však získána bez souhlasného stanoviska MŠMT, a to navzdory předpokládanému uplatnění absolventů jako školních pedagogů a v pedagogicko-psychologických poradnách. Toto uplatnění ve školství slibuje zájemcům i informační portál vysoké školy, viz <https://www.pvsps.cz/chci-studovat/psychologie-nmgr/>.

Pokud PVŠPS hodlá připravovat absolventy s tímto uplatněním i nadále, je třeba, aby souhlasné stanovisko MŠMT získala, a předložila jej spolu se žádostí o prodloužení akreditace. Nicméně hodnoticí komise upozorňuje, že v současné skladbě studijního plánu není naplněn požadovaný rozsah výuky pedagogické a školní psychologie.

Dle [Rámcových požadavků na studijní programy, jejichž absolvováním se získává odborná kvalifikace k výkonu regulovaných povolání pedagogických pracovníků](#) (dále jen „Rámcové požadavky MŠMT“), je z hlediska obsahu studijního plánu požadováno zastoupení pedagogické a školní psychologie v rozsahu alespoň 28 kreditů, přičemž „(r)ozsah pedagogické a školní psychologie nejméně 28 kreditů je stanoven vzhledem k tomu, že absolvent Mgr:

programu psychologie získává odbornou kvalifikaci psychologa ve školství zatím bez dalšího postgraduálního studia“.

Ve studijním plánu bakalářského studijního programu je zařazen předmět Psychologie výchovy a vzdělávání (3 kredity), který může doplnit součet kreditů v magisterském stupni studia za pedagogickou a školní psychologii.

Z hlediska plnění Rámcových požadavků MŠMT v navazujícím magisterském studijním programu jsou ve studijním plánu dva předměty vztažené k pedagogické a školní psychologii, a to Pedagogická psychologie (2 kredity) a Pedagogicko-psychologické poradenství (3 kredity). Ve spojení s bakalářským studiem se tedy jedná celkem o předměty v rozsahu 8 kreditů, které se přímo týkají požadavků MŠMT.

Hodnotící komise se domnívá, že by pro naplnění požadované výukové zátěže mohly být též započítány předměty, u nichž souvislost s pedagogickou a školní psychologií přímo nevyplývá z názvů předmětů, ale které mají významný obsahový přesah k obecnějším tématům psychodiagnostiky a psychopatologie dětí (v bakalářském studiu se jedná o předmět Psychopatologie dětí a dospívajících – 3 kredity, v navazujícím magisterském Speciální otázky psychodiagnostiky dětí a dospělých – 4 kredity). Celkem se jedná o 15 kreditů, které se týkají přímo pedagogické a školní psychologie nebo ji doplňují.

Tento stav však není možné považovat za vyhovující, a to i proto, že studenti jsou na praxích v pedagogicko-psychologických poradnách či školních poradenských pracovištích, a dále vzhledem k tomu, že si mohou v navazujícím magisterském studiu zvolit jako volitelný předmět ve státních zkouškách právě Pedagogickou psychologii.

Hodnotící komise považuje za nezbytné upravit studijní plány tak, aby byly naplněny *Rámcové požadavky MŠMT* k výši kreditů za pedagogickou a školní psychologii. Neměla by zcela jistě chybět i témata inkluzivního vzdělávání žáků s SVP, což je pro poradenství ve školství jedno ze současných dominujících témat. Téma inkluze studijní plány zcela postrádají.

Témata kvalifikačních prací respektují zaměření studijního programu, pohybují se v rámci jednotlivých psychologických disciplín. Při prohlídce nejlépe a nejhůře hodnocených bakalářských prací bylo konstatováno spíše vstřícnější hodnocení od některých externích vyučujících. Také z některých prací bylo zřejmé, že by zejména externisté měli mít větší vhlad do nároků kladených na kvalifikační práce i potřeby průběžné podpory studujících ke zkvalitnění prací. Celkové hodnocení prací bylo spíše mírné, horší hodnocení (stupněm dobře nebo neprospěl) bylo spíše výjimečné. Hodnotící komise považuje za závažný problém, že PVŠPS dosud nemá nastaven žádný kontrolní mechanismus k zamezení neetického jednání při zpracování kvalifikačních prací (antiplagiátorský systém). Vysoká škola je si však tohoto nedostatku vědoma a jedná o zavedení systému Thesis.

3.3 Studijní programy Sociální práce se zaměřením na komunikaci a aplikovanou psychoterapii

Studijní plány bakalářského i navazujícího magisterského studijního programu a obsah studijních předmětů je v principu v souladu s cíli studia, profilem absolventa a jejich

předpokládaným uplatněním. Oproti schválené akreditaci došlo k jistým změnám v kreditovém hodnocení, rozsahu či názvu předmětů. Při návštěvě na místě byly vysvětleny důvody pro tyto změny, které se zdály smysluplné. Studijní plány i přes provedené úpravy rámcově odpovídají oborovým standardům, studijní programy při žádosti o akreditaci prošly tzv. Konzultacemi s Asociací vzdělavatelů v sociální práci (ASVSP) a změny nejsou takového rozsahu, že by vedly k rozporu s oborovými standardy. Vzhledem k počtu absolventů není třeba pochybovat o možnostech jejich uplatnění na trhu práce. Hodnotící komise nicméně s ohledem na zaměření studijních programů z oblasti sociální práce a předpokládané uplatnění absolventů doporučuje při příští akreditaci zvážit akreditaci studijního programu jako profesně zaměřeného, namísto dosud platné akreditace jako akademicky orientovaného programu. Tomuto profesnímu profilu studijních programů odpovídá také silné zastoupení odborných praxí, zapojení odborníků z praxe do výuky a též deklarované cíle studia a profil absolventa.

Hodnotící komise doporučuje věnovat pozornost kvalitě sylabů jednotlivých předmětů. U většiny z nich nejsou obsahy předmětů jasně formulovány, vymezení témat je velmi stručné, neumožňuje dostatečný vhled do náplně kurzů a neodpovídá požadovanému počtu výukových týdnů. Hodnotící komise upozorňuje, že pro účely žádosti o prodloužení platnosti akreditace studijního programu, bude nezbytné překládané sylaby předmětů rozpracovat tak, aby naplňovaly očekávané standardy vyplývající z platné metodiky NAU.

Kvalifikační práce odpovídají zaměření studijních programů. Bakalářské práce mají, jako všude jinde, rozdílnou kvalitu, jsou zde práce velice kvalitní, stejně jako práce na hraně přijatelnosti. Z předložených prací ovšem nebyla žádná, která by nesplňovala minimální požadavky na kvalitu. Nicméně při náhodné kontrole bakalářských prací byly zjištěny nedostatky ve vedení prací a jejich následném vyhodnocení, např. v posudku jedné práce vedoucím práce uvedeno doslova: „*Práce nebyla řádně konzultována, měl jsem možnost obeznámit se až s odevzdaným výsledkem. Má role vedoucího se omezila na jméno na titulním listě.*“ (BP Beránek, 2021, školitel doc. Soukup).¹ Toto přímo rozporuje deklarovanou intenzivní práci a komunikaci s diplomanty a PVŠPS by měla zajistit, aby závěrečné práce byly řádně vedeny a povinně konzultovány.

Při kontrole diplomových prací byly zjištěny nedostatky u části předložených obhájených prací (např. Burdová, DP Sociální práce, navrhované posudky C, E, výsledná E, přestože byla vytýkána velmi špatná metodologie a chybějící povinné zahraniční zdroje). Tato skutečnost je opět, obdobně jako u studijních programů Psychologie, velmi ovlivněna tím, zda se jedná o interního či externího vedoucího práce. Mnoho prací se odkazuje na neaktuální literaturu (např. v práci Vávrová, BP, Sociální práce, používá jako zdroj Vágnerová, 2000, přičemž tato publikace vyšla následně v několika rozšiřujících a upravených vydáních). Diplomové práce tedy mají, jako všude jinde, rozdílnou kvalitu, jsou zde práce velice i méně kvalitní.

¹ Dle vnitřního pokynu PVŠPS ke zpracování bakalářských a diplomových prací zveřejněném na https://www.pvšps.cz/data/2023/07/12/11/bc_dp_pokyny_verze_2022_.pdf má student právo, ovšem nikoliv povinnost, svou práci po schválení jejího zadání konzultovat. Sama nespolupráce s vedoucím práce není důvodem ke snížení hodnocení, anebo dokonce k jejímu nepřípuštění k obhajobě.

V předložených obhájených pracích nicméně nebyla žádná, která by nesplňovala minimální požadavky na kvalitu.

Hodnoticí komise považuje obdobně jako u studijního programu Psychologie za závažný problém, že PVŠPS dosud nemá nastaven žádný kontrolní mechanismus k zamezení neetického jednání při zpracování kvalifikačních prací².

Studijní opory pro uskutečňování studijního programu v kombinované formě studia, které jsou k dispozici, jsou vcelku na odpovídající úrovni. Rozlišení studijní opor na opory pro bakalářský a magisterský program není však zcela jasné. Při srovnání se studijním plánem bylo dále hodnoticí komisí zjištěno, že opory pro některé předměty k dispozici nejsou. Šlo o studijní opory pro předměty Péče o duši I a II, Facilitace komunikace, mediace, Úvod do daseinsanalýzy, a některé další předměty. PVŠPS nicméně vysvětlila, že v daném případě, se jedná o studijní předměty, které jsou vedeny i v kombinované formě plně prezenční formou, a tudíž nejsou studijní opory v souladu se standardy nezbytné. Hodnoticí komise nicméně i tak doporučuje vysoké škole rozvoji studijních opor věnovat náležitou pozornost, včetně aktualizace studijních opor tak, aby odpovídaly současným metodám a prostředkům výuky.

4 Studenti a podmínky jejich studia

4.1 Studijní praxe studentů

Hodnoticí komise se zaměřila na zabezpečení studijní praxe, která je významně ve všech studijních programech zastoupena, i přes akademický profil studijních programů.

PVŠPS v rámci praxí uznává též praxi ze zaměstnání studentů (až 50 %), přičemž však dle vyjádření školy dbají na to, aby v rámci praxe docházelo k ověřování nově nabytých znalostí a dovedností. Je otázkou, zda v těchto případech je nezbytné, aby i tak po studentovi požadovali deník praxe se všemi náležitostmi v přiměřeném rozsahu (tedy například z hlediska docházky či evaluace nadřízeným), ale je třeba rozhodně požadovat dokumentaci plnění dílčích úkolů v rámci praxe a jejich zpětného vyhodnocování.

Dle informací z návštěvy (vyjádření garantů studijních programů) není koncepce praxí u magisterských studijních programů nastavena zcela odpovídajícím způsobem, protože dle jejich sdělení studenti „*už míří určitým směrem, tak je nechávají rozvíjet*“. Tuto praxi neshledává hodnoticí komise ani u magisterského studijního programu jako žádoucí, a to ani v případě, že kdy student, absolvuje rozličné praxe již v bakalářském studijním programu. Studijní praxe v bakalářském a navazujícím magisterském studijním programu mají odlišný charakter a obsah a PVŠPS by měla zajistit, aby student v rámci studijní praxe pracoval s různými skupinami klientů (dle sdělení „*chtějí pracovat s dětmi a nikoli se seniory*“ či naopak) tak, aby byl naplněn

² Dle vyjádření PVŠPS bude od 1. března 2024 uzavřena smlouva na použití antiplagiátorského systému Thesis. PVŠPS nicméně postupy na zamezení neetického jednání kodifikovala již dříve, od roku 2019 pak platí Pokyn rektora PVŠPS k možnému porušování autorských práv studujícími https://1url.cz/@pokyn_rektora_plagiaty. V minulosti disciplinární komise řešila jednotky případů neetického jednání. Od roku 2020 má PVŠPS zřízenou Etickou komisi, která je další podporou etického jednání, a to při realizaci výzkumných aktivit. <https://www.pvšps.cz/veda-a-vyzkum/eticka-komise/>

profil absolventa a výstupy učení, které předpokládají, že bude umět pracovat s lidmi v různých životních situacích.

Hodnoticí komise na druhou stranu ocenila velmi dobré fungování supervize studijních praxí, které mají na starosti komunitní vedoucí.

Na PVŠPS není nastaveno smluvní zabezpečení praxe, které by zajistilo, že studentovi bude v místě výkonu praxe přidělen odpovídající pracovník, který by dohlížel na průběh praxe a studenta by usměrňoval, hodnotil a vedl. Z diskuze při návštěvě školy vyplynulo, že představitelé PVŠPS nejsou při výkonu praxe se zařízeními v žádném kontaktu. Doložené protokoly z praxe nemají shodnou strukturu, výrazně se liší jejich obsah i rozsah (někdo pouze 2 strany, někdo 10 i více).

Hodnoticí komise doporučuje sjednotit pravidla pro výkon praxe vnitřní normou, upravit pravidla pro výkon praxe tak, aby mohl být dosažen deklarovaný profil absolventa a zajistit odpovídající vedení studenta při výkonu praxe na pracovišti praxe.

4.2 Hodnocení vzdělávací činnosti ze strany studentů

Členové hodnoticí komise se v rámci návštěvy na místě setkali se zástupci studentů. PVŠPS má nastaven účinný systém komunikace mezi vedením vysoké školy, vyučujícími a studenty. Studenti se mohou účastnit pravidelných porad s vedením školy, a zejména podávat své podněty a návrhy prostřednictvím komunitních vedoucích. Studenti vyjadřovali spokojenost s tím, jak jsou jejich podněty vedení PVŠPS řešeny. PVŠPS využívá výhod, které jí plynou z relativně nízkého počtu studentů ve studijních programech, což umožňuje budovat na škole komunitní vztahy. PVŠPS využívá převisu uchazečů o studium k vybírání si motivovaných studentů, což se pak odráží v nízké studijní neúspěšnosti.

5 Personální zabezpečení

5.1 Bakalářský studijní program Psychologie

Do realizace studijního programu se zapojuje několik desítek vyučujících (konkrétně 43). Tito pracovníci se také pravděpodobně zapojují do vedení kvalifikačních prací – což vychází v průměru cca na 1 práci v daném akademickém roce (samozřejmě ne všichni vedou práce, zejména se to nemusí týkat odborníků z praxe, kteří se zapojují hlavně do praktické výuky). Z hlediska počtu pracovníků tak hodnoticí komise problém neshledala.

Věkový průměr vyučujících povinných předmětů ZT/PZ je 51 let, s pestrá věkovou strukturou, zahrnující mladé vyučující, ale také vyučující středního věku, předdůchodového a časně důchodového věku. Nad 70 let je 5 vyučujících (12 %), nad 65 let 7 pracovníků (16 %), nad 60 let 3 pracovníci. PVŠPS by se měla v blízké době v těchto skupinách připravovat na generační obměnu.

Z hlediska pracovně právních vztahů komise neshledala rozpor se standardy: pětina pracovníků povinných předmětů ZT/PZ má plný úvazek (9 ze 43), další pětina je zapojena úvazek na 0,5 nebo vyšší. Více než polovina pracovníků pracuje na menší úvazek nebo na dohodu o provedení

práce. Jejich působení má spíše podobu externí spolupráce. Celkově však dochází v posledních letech k posilování personálního zabezpečení vysoké školy. Hodnoticí komise nicméně doporučuje se i nadále věnovat rozvoji personálního zabezpečení, a to zejména tak, aby došlo k posílení zapojení kmenových pracovníků, případně alespoň pracovníků s úvazkem 0,5 a více, kteří by také mohli být více aktivní v tvůrčí činnosti, realizované přímo na vysoké škole.

Z hlediska kvalifikační struktury je personální zabezpečení bakalářského studijního programu více než dostatečné: do garantování předmětů ZT/PZ je zapojeno 13 docentů nebo profesorů, 8 Ph.D. pracovníků, což odpovídá počtu předmětů a standardům pro akreditaci. Vyučující bez vědecké hodnosti nejsou garanty předmětů, nicméně zajišťují povinné předměty, které nejsou předměty profilujícího základu. Velmi často se jedná o odborníky z praxe, což lze vzhledem k jejich zapojení do vedení seminářů a praktické výuky akceptovat. Ze sebehodnotící zprávy je zřejmé, že PVŠPS sleduje zvyšování kvalifikace u svých pracovníků – ve výhledu jsou i pracovníci, kde se kvalifikační posun očekává, hodnoticí komise doporučuje pozornost věnovanou této problematice nesnižovat.

Publikační činnost garantů a vyučujících ZT/PZ předmětů odpovídá požadavkům a oborovému zaměření, v některých případech a zejména u mladších pracovníků je potřeba publikační činnost dále rozvíjet. Nelze příliš posoudit, zda a které publikační výstupy byly připraveny v rámci zapojení na PVŠPS – hodnoticí komise nicméně předpokládá, že u kmenových pracovníků (úvazek 1,0) je toto pravidlem. Hodnoticí komise přesto doporučuje, aby si vysoká škola v rámci svých pravidel také stanovila povinnost publikační činnosti ve spojení s pracovištěm.

5.2 Navazující magisterský studijní program Psychologie

V mnohých ohledech se jedná o stejný nebo podobný stav jako v bakalářském studiu, proto zde hodnoticí komise uvádí jen některé kvantitativní ukazatele. Počet vyučujících předmětů povinných a předmětů ZT/PZ lze označit za dostačující (tj. 37 vyučujících). Věkový průměr: 53 let. Věková struktura: nad 70 let 6 pracovníků (16 %), nad 65 let 1 pracovník (3 %), nad 60 let 4 pracovníci (11 %) – celkový počet pracovníků s perspektivou budoucí generační obměny – 11 pracovníků (30 %).

Pracovně právní vztahy: 8 pracovníků zajišťujících předměty ZT/PZ má celý úvazek (22 %), 6 pracovníků (16 %) úvazek v intervalu 0,5-1, zbývající menší úvazky nebo dohody mimo pracovní poměr. Kvalifikační struktura: docentů/profesorů, kteří garantují předměty ZT/PZ, je 9 (25 %), Ph.D. pracovníků s garancí PZ je 13 (35 %). Vyučujících bez vědecké hodnosti, kteří se zapojují do výuky předmětů, které nejsou vedeny jako předměty profilujícího základu, je 13 (35 %). Kvalifikační požadavky standardů pro akreditace na garanci studijních předmětů nebyly narušeny.

Hodnoticí komise konstatuje, že nadcházející generační obměnou je magisterský studijní program ohrožen podstatně více nežli studijní program bakalářský. PVŠPS se musí intenzivně zaměřit na rozvoj tvůrčí činnosti zejména pracovníků mladší a středního věku a podpořit jejich kvalifikační růst, habilitace.

5.3 Bakalářský studijní program Sociální práce se zaměřením na komunikaci a aplikovanou psychoterapii

Personální zajištění je z dostupných materiálů tvořeno akademickými pracovníky (20) a dalšími odborníky na základě dohod konaných mimo hlavní pracovní poměr (22).

Z hlediska vzdělání a profesního zaměření splňují všichni pedagogové standardní požadavky kladené na bakalářský typ studijního programu. Pokud jde o publikační, grantovou a další odbornou činnost, kategorie akademických pracovníků působících na plný úvazek vykazuje publikační výstupy hodnocené ve Scopus nebo WOS ve 13 případech, kdy se jedná o výstupy v posledních pěti letech. U kategorie pracovníků na částečný úvazek a u kategorie dalších odborníků působících na dohodu mimo pracovní poměr je to z 22 pedagogů 8, u kterých se jedná o výstupy uznané v posledních pěti letech. U některých vyučujících, zejména těch, kteří nepůsobí na vysoké škole na plný pracovní poměr, není tvůrčí činnost afilována na PVŠPS.

Z hlediska věkové struktury studijního programu je situace celkem dobrá, mezi akademickými pracovníky působícími na plný pracovní poměr převažují pracovníci mladší a střední generace s odpovídající tvůrčí činností. Nadcházející generační obměna se bude týkat pouze jediné garance studijního programu. ZT předměty jsou garantovány akademickými pracovníky působícími na plný úvazek, PZ předměty pak akademickými pracovníky na plný či částečný pracovní úvazek (u garantů je nejnižší úvazek 16h/týdně). Z hlediska naplnění standardů pro akreditace neshledala hodnotící komise žádný nedostatek, nicméně upozorňuje na vysoké vytížení některých vyučujících na jiných vysokých školách (není však překročen povolený rozsah 1,5 úvazku).

5.4 Navazující magisterský studijní program Sociální práce se zaměřením na komunikaci a aplikovanou psychoterapii

U navazujícího magisterského programu je situace obdobná jako v předchozím případě, dle dokumentace je do výuky zařazeno deset pedagogů, kteří se angažují pouze v navazujícím magisterském programu.

Z hlediska věkové struktury i z hlediska velikosti úvazků garantů studijního programu není však celková struktura personálního zabezpečení natolik příznivá, jako u bakalářského studijního programu. Do garance jednotlivých PZ předmětů jsou zapojeni také garanti působící i na celkem marginální pracovní poměr (0,2, tzn. 8h/týden). Takto nízké úvazky, při působení na jiných školách, prakticky znemožňují afilaci tvůrčí činnosti na PVŠPS. Vysoká škola by měla věnovat pozornost rozvoji tvůrčí činnosti vlastních akademických pracovníků působících alespoň na poloviční úvazek na PVŠPS, a podpořit tak jejich kvalifikační růst. Z hlediska standardů ohledně garance ZT/PZ předmětů neshledala hodnotící komise jejich nenaplnění.

6 Informační a materiální zabezpečení, internacionalizace

Materiální a informační zabezpečení vzdělávací činnosti pro studenty jsou v mezích možností dostatečné a odpovídající velikosti školy, knihovna, dostupnost literatury a internetu jsou na

standardní úrovni. Zpřístupnění do významných databází PVŠPS v současné době řeší, překážkou jsou vysoké finanční náklady.

Z hlediska internacionalizace studia sebehodnotící zpráva a další vnitřní dokumenty PVŠPS dokládají, že PVŠPS si klade na internacionalizaci studia poměrně vysoké cíle, nicméně daří se je naplňovat pouze částečně (což lze minimálně v oblasti mobilit přičíst i epidemiologické situaci v letech 2020-2022).

V současné době je PVŠPS zapojena v programu Erasmus+ a byl jí přidělen Erasmus Charter for Higher Education 2014 - 2020. Program Erasmus je v rámci programu celoživotního učení zaměřen na vysokoškolské vzdělávání a na odborné vzdělávání na vysokoškolské úrovni. Studenti PVŠPS vždy před svým odjezdem na mobilitu konzultují s učiteli zvolených předmětů uznání atestace, případně počtu kreditů. Předměty absolvované na partnerské univerzitě jsou vždy uváděny v dodatcích k diplomu. Pro zahraniční studenty je připraven jednosemestrální program v anglickém jazyce, kterého se každoročně účastní cca 16 studentů z partnerských univerzit (Belgie, Finsko, Francie, Portugalsko, Španělsko, Turecko). Studenti ze Slovenska se účastní přímo výuky ve studijních programech uskutečňovaných v českém jazyce.

Zahraniční spolupráce je vykazována s vysokými školami na Slovensku (Bratislavská univerzita, Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave a Katolická univerzita v Ružomberku), což je pravděpodobně dáno osobními vazbami na tyto vysoké školy, vhodná by byla i větší orientace na další státy, zejm. západní Evropy. Hodnotící komise doporučuje také hledat další možnosti spolupráce prostřednictvím zahraničních vědeckých projektů – dle údajů sebehodnotící zprávy byla PVŠPS zapojena do jednoho zahraničního projektu (Psychological Early Intervention v rámci Erasmus+).

Vysoká škola se také snaží alespoň zvát zahraniční odborníky do výuky formou krátkodobých pobytů zahraničních odborníků.

Hodnotící komise shledala, že i přes deklarované cíle v oblasti internacionalizace se je zatím vysoké škole nedaří plně naplňovat. Vysoká škola si je dané skutečnosti nicméně vědoma, a podniká kroky k nápravě, a situace se postupně zlepšuje.

7 Závěry

PVŠPS je jednou z menších soukromých vysokých škol v Česku, která však má precizně definovány vlastní vize a mise. VŠ má ustanoveny všechny potřebné orgány. Jisté nedostatky hodnotící komise shledala v kodifikaci zavedených postupů ve vnitřních předpisech a normách vysoké školy.

Vedení PVŠPS je schopno vnímat podněty z vnějšku, uvědomuje si vlastní slabé stránky a hrozby a dokáže formulovat potřebná opatření. Vysoká škola má velmi dobře rozpracované

a aplikované strategie zpětné vazby od studentů, což je ze strany studentů velmi dobře vnímáno. Na druhou stranu nedochází ke snižování nároků kladených na studenty.

Na PVŠPS studuje cca v současnosti necelých 400 studentů ve všech studijních programech, přičemž z rozhovorů s vedením vyplynulo, že vysoká škola vyhodnocuje počet jako optimální, umožňuje jí individuální přístup k jednotlivým studentům i komunitní způsob řízení jednotlivých studijních skupin.

PVŠPS realizuje vzdělávací činnost v akreditovaných studijních programech, přičemž od doby udělení akreditace došlo k dílčím úpravám studijních plánů, aniž by byl narušen soulad mezi studijním plánem, cíli studia, profilem absolventa apod. Vysoká škola však nemá postup při úpravách studijního plánu nijak kodifikován ve vnitřních předpisech či jiných normách, a není zcela zřejmý průběh přijímání a vyhodnocování těchto změn.

Státní závěrečné zkoušky probíhají na PVŠPS v souladu s akreditací, je dodržována struktura zkoušek i jejich obsahová náplň. Na základě námtkové kontroly lze konstatovat, že kvalita obhájených závěrečných prací je různá, vždy však byly naplněny alespoň minimální formální i odborné požadavky. Hodnocení prací bylo často spíše mírné, a ne vždy odpovídalo zjištěným nedostatkům v pracích. Nicméně hodnotící komise neshledala žádnou práci, která by byla obhájena, ačkoliv nesplňovala minimální požadavky.

Hodnotící komise shledala značné rozdíly v kvalitě prací vedených interními a externími vedoucími práce, a to zejména v metodologické části práce. Systém vedení prací není v dostatečné podobě na PVŠPS kodifikován ve vnitřních normách. Hodnotící komise doporučuje, aby vysoká škola přijala vnitřní normu, ve které stanoví náležitosti obsahu kvalifikačních prací dle typu studijního programu, podmínky pro vedoucí práci z hlediska stanovení maximálního počtu vedených prací, minimálního dosaženého vzdělání vedoucích prací, povinnost proškolení externích vedoucích či stanovení povinného ko-vedoucího práce zodpovědného za metodologickou část práce v případě, že je práce vedena externím vedoucím apod.

Hodnotící komise shledala závažný problém u studijních programů z oblasti psychologie, kdy se předpokládá uplatnění absolventa na pozici školního psychologa a ve školských poradenských zařízeních (psychologicko-pedagogické poradny, speciálněpedagogická centra), aniž by vysoká škola obdržela souhlasné stanovisko MŠMT podle § 79 odst. 2 písm. f) zákona o vysokých školách. PVŠPS by měla nejpozději s žádostí o prodloužení akreditace toto stanovisko předložit, což však předpokládá úpravy studijního plánu.

Sbor vyučujících je většinově složen z akademických pracovníků a dalších odborníků působících na základě dohod o práci mimo pracovní poměr. Jako značně problematické se jeví, že někteří vyučující (zpravidla odborníci z praxe) působí na vysoké škole jako OSVČ, hodnotící komise upozorňuje na možný nesoulad se zákonem o vysokých školách a doporučuje situaci neprodleně řešit.

Kvalifikační struktura akademického sboru je v současné době vyhovující. Nicméně na PVŠPS lze očekávat v nejbližších letech personální obměnu, která, zejména u magisterských studijních programů, pokud nebude dobře zvládnuta, může ohrozit stávající akreditace. Vhodné by bylo, aby noví pracovníci byli angažováni jako kmenoví učitelé a postupně se snižoval počet těch pracovníků, kteří souběžně pracují i na veřejných vysokých školách.

Garanti studijních programů i studijních předmětů splňují platné standardy a kritéria. U některých garantů je nicméně nutné posílit publikační činnost zejména v časopisech kategorie Jimp a Jsc a zajistit, aby byly publikace vydávány s afilací na PVŠPS. K tomu by mohlo přispět vytvoření vnitřních pravidel o tvůrčí činnosti pracovníků vysoké školy.

Na základě dodaných informací a získaných údajů lze konstatovat, že vědecká a výzkumná činnost hodnocené vysoké školy je na akceptovatelné úrovni vzhledem k realizovaným studijním programům. Do budoucna by bylo vhodné dále usilovat o získávání dalších vědeckých projektů typu GAČR a TAČR a zejména v mezinárodních projektech.

Studenti mají možnost studia na partnerských školách v zahraničí i účasti na jiných mezinárodních aktivitách. Míra zapojení studentů je však poměrně nízká. Součástí studia studijních programů je odborná praxe, kterou však není ze strany PVŠPS v dostatečné míře kodifikována ve vnitřních předpisech. Na druhou stranu samotný výkon praxe a zejména její reflexe z hlediska její úlohy ve studijním programu odpovídá cílům studia a je pro studenty přínosný.

Hodnoticí komise shledala, že vysoká škola v současné době uskutečňuje vzdělávací, tvůrčí a s nimi související činnosti v rozsahu a kvalitě, které odpovídají typům a profilům uskutečňovaných studijních programů. Tato činnost odpovídá kvalitě vzdělávací a tvůrčí činnosti na obdobných pracovištích. Zjištěné nedostatky se týkají buď perspektivy rozvoje vysoké školy v dlouhodobé horizontu (v souvislosti s nastávající generační obměnou), či se jedná spíše o formální nedostatky, které nemají přímý vliv na kvalitu vzdělávací činnosti (nedostatečná kodifikace postupů ve vnitřních normách vysoké školy, či působení části odborníků z praxe v rámci jejich vlastní živnosti). Vysoká škola by však i těmto nedostatkům měla věnovat pozornost.

8 Doporučení

Hodnoticí komise na základě výše uvedených zjištění doporučuje vysoké škole, aby:

- stanovila pravidla ve vnitřních předpisech a dalších vnitřních normách pro: schvalování změn ve studijních programech, uskutečňování studijních praxí, podmínky pro náležitosti, vedení a hodnocení závěrečných kvalifikačních prací a publikační činnosti s afiliací k PVŠPS,
- zavedla systémy proti neetickému jednání, při vedení prací trvala na průběžných konzultacích s vedoucím práce (a při nedostatečné míře konzultací neumožnila obhajobu),

u diplomových prací zvýšila požadavky na odpovídající metodologické zpracování výzkumů,

- u ústní části přijímací zkoušky použila spíše termín „ústní zkouška“ se zajištěním zápisu ve formě protokolu o průběhu, namísto „motivační...“ což se obtížně objektivně v takové situaci hodnotí a může být zdrojem obtíží při případném odvolání studenta při nepřijetí,
- věnovala pozornost rozvoji studijních opor tak, aby studijní opory odpovídaly současným trendům distančního vzdělávání
- pro studium psychologie zajistila souhlas regulátora a podle jeho požadavků případně modifikovala i obsah a metody studia, vzhledem k profesnímu zaměření absolventů obou programů považuje hodnotící komise za vhodné doplnit do výuky explicitně problematiku inkluzivního vzdělávání a inkluze jako společenského fenoménu vůbec,
- zvážila možnost většího počtu povinně volitelných předmětů, vedoucích k větší specializaci (zatím pouze 6 kreditů), zejména u bakalářských studijních programů,
- při předkládání žádosti o prodloužení platnosti akreditace více rozpracovala sylaby předmětů tak, aby z obsahu předmětů bylo patrnější naplnění deklarovaných výstupů z učení a též naplnění požadovaných oborových standardů (EuroPsy, standardy ASVSP),
- nastavila systém studijních praxí tak, aby student povinně prošel prací s různými věkovými skupinami a byl tak naplněn profil absolventa a cíle studia,
- posílila spolupráci se zařízeními, na kterých je studijní praxe vykonávána, včetně ustanovení vedoucího na pracovišti praxe pro získávání zpětné vazby a vedení studenta přímo v zařízení, nespolehlala pouze na to, co student sám vypoví na supervizích ve škole,
- studijní praxe podložila smlouvami s pracovišti (rozsah vzájemné odpovědnosti),
- protokoly ze studijní praxe vedla pečlivě ve struktuře, která bude pro každý studijní program jednotná z hlediska obsahu i minimálního rozsahu a závazná pro studenty,
- stanovila podmínky a podpůrná opatření pro vyrovnání příležitostí ke studiu u studentů se SVP,
- systematicky věnovala pozornost také mobilitě akademických pracovníků, zejména u pracovníků mladší a střední generace, a to zejména s cílem jejich potencionální habilitace,

Hodnotící komise na základě uvedených zjištění doporučuje Radě NAÚ, aby v rámci předpokládané žádosti o prodloužení akreditace studijních programů v následujících letech prověřila odstranění zjištěných nedostatků.

Zároveň doporučuje Radě NAÚ, aby si vyžádala k 31. srpnu 2024 kontrolní zprávu, ve které vysoká škola doloží:

- zavedení odpovídajících opatření proti neetickému jednání (antiplagiátorský systém)
- uzavření pracovně-právních vztahů s vyučujícími odpovídajícími požadavkům § 70 zákona o vysokých školách (tj. bez odborníků působících na OSVČ).

- doložení vnitřních předpisů či jiných vnitřních norem, kterými vysoká škola upraví podmínky pro náležitosti, vedení a hodnocení kvalifikačních prací, dle připomínek uvedených výše, podmínky pro uskutečňování studijních praxí a pro schvalování změn ve studijních programech.

Závěry Rady NAÚ

Rada NAÚ se seznámila s výsledky vnějšího hodnocení Pražské vysoké školy psychosociálních studií, s. r. o., na svém zasedání č. 03/2024 konaném ve dnech 3. - 4. dubna 2024.

Rada Národního akreditačního úřadu pro vysoké školství podle § 83c odst. 2 písm. f) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, schvaluje Zprávu o vnějším hodnocení Pražské vysoké školy psychosociálních studií, s.r.o.

Rada Národního akreditačního úřadu pro vysoké školství požaduje předložit ke 31. srpnu 2024 kontrolní zprávu, ve které Pražská vysoká škola psychosociálních studií, s.r.o., doloží

- *zavedení odpovídajících opatření proti neetickému jednání*
- *uzavření pracovně-právních vztahů s vyučujícími odpovídajícím požadavkům § 70 zákona o vysokých školách*
- *zavedení vnitřních předpisů či jiných vnitřních norem, kterými vysoká škola upraví podmínky pro náležitosti, vedení a hodnocení kvalifikačních prací, podmínky pro uskutečňování studijních praxí a podmínky pro schvalování změn ve studijních programech.*